

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Кафедра історії педагогіки і порівняльної педагогіки

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності – 081 право

Назва освітньої програми – право

Рівень вищої освіти – бакалаврат

Цикл дисциплін – Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Шифр і назва за навчальним планом – 1,18

ПЕДАГОГІКА

Загальна кількість годин 3 кредитів

Харків – 2019 рік

1. Опис дисципліни

Політика курсу

Програма нормативної навчальної дисципліни «педагогіка» складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців першого «бакалаврського» рівня вищої освіти, галузі знань **08 право** спеціальності **081 право**.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: теорія і практика організації педагогічного процесу, правопросвітницької діяльності, самовиховання і формування професійних компетенцій майбутніх юристів.

Професійна діяльність юриста, окрім глибоких спеціальних кваліфікованих знань, навичок, умінь, вимагає системи психологічних і педагогічних знань, а також навичок і прийомів, які забезпечують високу культуру спілкування. Знання педагогіки необхідні для ефективної організації роботи з людьми, проведення правовиховної роботи.

Формат курсу - очний (*offline*).

Метою навчальної дисципліни «педагогіка» є: формування здатності особи розв'язувати складні спеціалізовані завдання у процесі навчання, застосовувати знання ключових положень і проблематики сучасної педагогіки у певній галузі майбутньої професійної діяльності, формування здатності усвідомлювати педагогічну дійсність, навчити приймати найбільш ефективні рішення у відповідності з педагогічними закономірностями, принципами виховання й навчання.

Завдання: у результаті вивчення навчальної дисципліни «педагогіка» здобувач вищої освіти повинен **опанувати компетентності:**

- ЗК6 формування у здобувачів вищої освіти навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій у навчанні, самонавчанні, вихованні майбутній правопросвітницькій діяльності;
- ЗК7 формування здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями, необхідними для конструктивного вирішення ситуацій, наближених до умов майбутньої професійної діяльності; формування досвіду організації навчально-виховних заходів;
- ЗК8 здатності бути критичним і самокритичним в оцінці досягнень сучасної педагогічної науки, педагогічної дійсності;
- ЗК14 вироблення навички цінування та поваги різноманітності і мультикультурності через рефлексію, самовдосконалення, пізнавальну та творчу активність.

2. Інформація про викладача

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Посада	Науковий ступінь	Вчене звання	Наукові інтереси	Навчальний корпус, № кабінету	Контакт на інформація
1	Ворожбіт-Горбатюк Вікторія Вікторівна	Професор кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки ХНПУ імені Г.С.Сковороди	Доктор педагогічних наук	Професор	Компаративний аналіз освітніх систем. Історія і сучасний стан організації вищої освіти в Україні	Вул.Валентинівська, 2, кімн. 224-А Вул. Чернишевського, 60, деканат, читальна зала (для проведення консультацій)	Контактний телефон +380501 495728, e-mail: gorbatykvv@ukr.net

3. Система вимог, правил поведінки

Система вимог, правил академічної поведінки визначено у межах Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди : електронний ресурс : **hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protse_HNPU_2016.pdf**

А також – Положенням про академічну доброчесність ХНПУ імені Г.С.Сковороди:

<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>

Очікується, що виконані студентами навчальні і дослідницькі роботи будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять є важливим складником навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття з поважних причин заздалегідь. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усі строків визначених для виконання усі видів робіт, передбачених курсом.

Для складання підсумкової атестації (іспит) необхідно виконати завдання обов'язкового поточного, рубіжного контролю, не менше одного завдання кожного модулю самостійної роботи.

Література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: філософія, психологія, історія

Постреквізити: юридична деонтологія

5. Характеристика навчальної дисципліни

Назва	Педагогіка	
Шифр	1,18	
Кількість кредитів	3	

Результати навчання - Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти бакалавр зі спеціальності 081 «Право» повинні продемонструвати такі результати навчання:

- *соціально-гуманітарна ерудованість*

уміння формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми для конструктивного вирішення ситуацій, наближених до умов майбутньої професійної діяльності;

проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел для організації самонавчання, організації життя і діяльності колективу, підготовки й проведення виховних заходів правопросвітницького спрямування;

визначати переконливість аргументів в оцінці досягнень сучасної педагогічної науки, педагогічної дійсності;

- *дослідницькі навички*

сталі навички використання різноманітних інформаційних і комунікаційних технологій у навчанні, самонавчанні, вихованні майбутній правопросвітницькій діяльності.

Проведення лекцій здійснюється на основі використання проблемного викладу, дискусії, усного викладу з використанням ЦТ, мультимедіа, звернення до освітнього досвіду студентів, актуальної педагогічної літератури. Семінарські заняття включають елементи самостійної роботи здобувачів вищої освіти над питаннями дискусійного характеру, моделювання і вирішення педагогічних ситуацій, формування педагогічних умінь застосування методів науково-педагогічних досліджень – аналіз, синтез, узагальнення, дедукція, індукція, порівняння, теоретичний аналіз літератури тощо. На семінарах презентується самостійна робота здобувачів вищої освіти, виконана позааудиторно. Здійснюється фронтальне обговорення окремих питань теми, елементи імітаційних ігор, активних методів навчання.

Методи навчання

Інтерактивні форми	Інтерактивні форми викладання(вибір	Інтерактивні методи	Інтерактивні методи
---------------------------	--	----------------------------	----------------------------

навчання(вибір здобувачем освіти)	викладачем)	викладання(ви-бір викладачем)	навчання(вибір здобувачем освіти)
Проблемні лекції	Лекції-огляд	Методи кооперативного навчання	Метод проектів
Керовані лекції	Семінар-конференція	Проблемні методи	Моделювання педагогічних ситуацій
Лекції з використанням ЦТ	Навчальна екскурсія	Частково-пошукові методи	Тезисне конспектування
Оглядова лекція	Заочна подорож (у часі, у просторі)	Частково-пошукові методи	Візуалізація, асоціативний рядок
Дистанційні лекції (за потребою)	Семінар-дискусія	Робота в парі	Інтелект-гра
Тренінгове заняття	Семінар з елементами імітаційної гри	Програмно-рольовий метод	метод «прибічник чи опонент»
Активні семінари	Активні семінари	Мозковий штурм	Кейс-метод

7. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

МОДУЛЬ 1. Загальні основи педагогіки. теорія виховання в системі підготовки фахівця у галузі «право»

Тема 1. ПЕДАГОГІКА ЯК НАУКА.

Педагогіка як галузь наукового знання про виховання людини.

Методологічні основи педагогіки: детермінований характер виховання; залежність розвитку особистості від соціального впливу, в тому числі виховання; активність особистості в особистому розвитку та формуванні; людина, її життя як найвища цінність суспільства.

Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, розвиток, формування.

Використання педагогічною наукою міждисциплінарних понять: особистість, діяльність, спілкування, формування, соціалізація.

Теоретико-методологічні підходи до пізнання соціально-педагогічних явищ: системний, особистісний, діяльнісний, особистісно-діяльнісний, аксіологічний, антропологічний, культурологічний.

Зв'язок педагогічної науки і права. Загальна характеристика педагогічної професії.

Характеристика системи освіти в Україні. Заклади освіти, які забезпечують підготовку фахівців у галузі «Право».

Права і обов'язки учасників педагогічного процесу.

Тема 2. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ, ЇЇ СКЛАДОВІ. ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ.

Поняття педагогічної культури майбутніх фахівців у галузі «Право». Педагогічна ситуація та педагогічне завдання. Професійна компетентність, компоненти та способи її формування.

Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка (формування вмінь психотехніки, уяви, оцінка своїх емоцій та управління ними, аналіз і управління фізичним станом свого організму). Зовнішня техніка (культура

зовнішнього вигляду, мімічна й пантомімічна виразність). Способи та умови формування педагогічної техніки.

Мовлення і комунікативна поведінка. Шляхи вдосконалення мовлення майбутніх фахівців у галузі «Право».

Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Педагогічне спілкування як діалог. Контакт у педагогічному діалозі. Структура педагогічного спілкування. Стил ь педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії. Формування комунікативних компетентностей.

Педагогічний такт.

Тема 3. СУТНІСТЬ І ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ.

Виховання як спеціально організований процес.

Закономірності процесу виховання. Діяльність та спілкування індивіда – основа виховного процесу.

Особливості виховного процесу, його відмінності від процесу навчання. Безперервність виховного процесу. Варіативність наслідків виховного впливу. Єдність виховання і самовиховання.

Структурні компоненти процесу виховання: мета, завдання, зміст, форми, методи, діагностика особистої вихованості індивіда.

Поняття про принципи виховання. Характеристика принципів: принципу гуманізації виховання, врахування вікових та індивідуальних особливостей школярів, виховання в діяльності та спілкуванні, принципу національного виховання, принципу стимулювання суб'єкта до самовиховання, принципу цілісного підходу до виховання.

Тема 4. ЗМІСТ ВИХОВАННЯ

Моральне виховання. Моральна культура.

Формування культури поведінки цінностей особистого життя, орієнтація на пріоритет духовних вартостей; внутрішня свобода, самоповага, воля (самоконтроль, самодисципліна, наполегливість); мудрість, розум, здоровий глузд; мужність, рішучість, героїзм; лагідність, доброзичливість, принциповість; поміркованість (у їжі, статевих стосунках, висловлюванні); урівноваженість, оптимізм, почуття гумору, бадьорість, терпеливість, гармонія душі та зовнішньої поведінки; зовнішньо етична вихованість; ініціативність, працьовитість, організованість, самостійність, творча активність, твердість слова, точність, самокритичність, ощадливість, уміння навчати і слухати інших, культ доброго імені, почуття честі, надійність у праці, партнерстві, у збереженні чужої таємниці, шляхетність і відповідальність у стосунках з особою іншої статі та ін. (О.Вишневецький).

Формування наукового світогляду.

Громадянське виховання.

Зміст поняття «патріотизм»: любов до Вітчизни, усвідомлення її величчя і слави, відчуття свого духовного зв'язку з нею, почуття національної гідності, укріплення практичними справами могутності і незалежності Батьківщини.

Зміст поняття «культура міжнаціональних відносин»: додержання певного такту, взаємної поваги людей різних національностей, повага до мови,

звичаїв, традицій інших народів, вияв інтересу до досягнень культури і життя інших держав, народів; прагнення розвивати загальнолюдські цінності.

Правова культура і попередження правопорушень у дитячому і молодіжному середовищі. Ознайомлення з правами і обов'язками громадянина, з основними нормативно-правовими документами

Формування політичної культури.

Трудове виховання

Економічне виховання

Екологічне виховання

Естетичне виховання

Фізичне виховання. Формування потреби у здоровому способі життя.

Валеологічне виховання.

Тема 5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ВИХОВАННЯ

Форми організації.

Методи виховання. Характеристика методів формування свідомості (понять, суджень, оцінок, переконань). Методи організації діяльності та формування досвіду громадської поведінки (привчання, вправи, доручення, виховні ситуації); методи стимулювання і корекції поведінки (заохочення, покарання); методи самовиховання (самопостереження, самоаналіз, самоконтроль).

Оптимальний вибір методів.

Новаторський досвід використання методів виховання

Тема 6. КОЛЕКТИВ

Поняття про виховний колектив, його ознаки, функції.

Розробка теорії колективу в працях вітчизняних педагогів (А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський).

Види і структура колективу.

Динаміка розвитку колективу, його етапи.

Шляхи згуртування колективу: сумісна колективна діяльність, постановка перспектив, накопичення і розвиток традицій колективного життя.

Провідні відношення, які формуються у колективі як механізм процесу соціалізації особистості, розвитку колективу. Проблема самоврядування і самодіяльності в колективі.

Громадські організації, їх місце і роль у системі виховання.

Тема 7. РОДИННЕ ВИХОВАННЯ

Сім'я як інститут суспільного виховання

Особливості змісту родинного виховання: розумового, морального, трудового, естетичного, економічного, фізичного.

Методи виховання в сім'ї.

Педагогічні умови успішності родинного виховання: знання батьками своїх дітей; особистий приклад батьків; спільна діяльність, розумне спілкування; педагогічна культура.

Педагогізація батьків (бесіди, лекції, конференції, збори та ін.), участь батьків у виховній діяльності колективу.

МОДУЛЬ 2. ДИДАКТИКА ФОРМИ І МЕТОДИ ПРАВОПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ

Тема 8. СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ. ЗАКОНОМІРНОСТІ, ПРИНЦИПИ І ПРАВИЛА НАВЧАННЯ. ЗМІСТ ОСВІТИ

Дидактика. Основні категорії.

Процес навчання. Викладання Проблема формування позитивних мотивів навчання в сучасній школі.

Освітня, виховна і розвивальна функції навчання.

Самоосвіта.

Основні закономірності навчання. Характеристика принципів навчання: виховуючого навчання, зв'язку навчання з життям, науковості, трудності й доступності, систематичності і системності в навчанні; міцності засвоєння знань, умінь, навичок; формування позитивної мотивації навчально-пізнавальної діяльності, активності та самостійності; наочності, оптимізації навчального процесу. Правила навчання.

Поняття про зміст освіти, різні підходи до його визначення. Теорії формальної і матеріальної освіти.

Компоненти змісту освіти: знання, способи діяльності, досвід творчої діяльності, досвід емоційно-ціннісного ставлення.

Державні стандарти освіти. Державні нормативні документи, які відображають зміст освіти. Навчальний план, його інваріантна та варіативні частини. Навчальні програми. Підручники і посібники.

Тема 9. ІННОВАЦІЙНІ І ІНТЕНСИВНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИДИ НАВЧАННЯ

Характеристика проблемного, програмованого, модульно-рейтингового, комп'ютерного, дистанційного навчання.

Концепція розвивального навчання

Теорія змістовного узагальнення В.В. Давидова: формування повноцінного індуктивно-дедуктивного мислення (від абстрактного до конкретного і від конкретного до абстрактного з пріоритетом першого), науково-теоретичний зміст навчальних предметів; широке використання колективних форм роботи школярів.

Теорія поетапного формування розумових дій (П.Я. Гальперін).

Концепція Школи діалогу культур.

Концепція активізації пізнавальної діяльності (В.І. Лозова, Т.І. Шамова, Г.І. Щукіна).

Концепція педагогіки співробітництва.

Тема 10. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Поняття про методи, прийоми, засоби навчання.

Характеристика окремих методів.

Оптимальний вибір методів і прийомів навчання.

Розвиток організаційних форм навчання в історії педагогіки: індивідуальне, індивідуально-групове, белл-ланкастерська. Дальтон-план, мангеймська.

Способи організації навчальної діяльності: колективна, групова, індивідуальна, парна робота.

Класно-урочна форма навчання, її основні ознаки.

Самостійна робота, вимоги до організації.

Факультативи. Практикуми та семінари.

Експерсія. Предметні гуртки, наукові товариства. Олімпіади, конкурси, виставки творчих робіт.

Форми і методи індивідуальної роботи з обдарованими.

Тема 11. КОНТРОЛЬ ЗА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Поняття про контроль, його основні функції.

Завдання контролю.

Вимоги до контролю

Види контролю: попередній, поточний, періодичний, підсумковий, тематичний.

Методи і форми контролю: спостереження, усне опитування, письмовий контроль, тестовий, програмований, самоконтроль, заліки, екзамени.

Попередження і подолання неуспішності.

Тема 12. ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ

Етимологія понять «мотив», «мотивація». Види мотивів. Джерела мотивації навчання: усвідомлення й прийняття суспільної потреби навчання, формування особистісних потреб засвоєння навчального предмета, отримання задоволення від самого процесу навчання. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Методи формування пізнавального інтересу: зміст навчального матеріалу, пізнавальна гра, аналіз життєвих ситуацій, створення ситуацій успіху в навчанні. Методи стимулювання обов'язку й відповідальності у навчанні: роз'яснення, прийоми емоційного впливу (проблемний виклад матеріалу, художнє ілюстрування, діалогізація розповіді вчителя, повідомлення в новому ракурсі, включення у життєві ситуації).

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми			
		К-сть год	Вид лекції	Методи викладання
1.	Тема 2. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ, ЇЇ СКЛАДОВІ. ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ.	2	Традиційна	Усний виклад знань
2.	Тема 3. СУТНІСТЬ І ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ	2	Традиційна	Усний виклад знань з елементами бесіди
3.	Тема 4. ЗМІСТ ВИХОВАННЯ	2	Лекція-візуалізація	Рефлексія, метод аналогій

4.	Тема 5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ВИХОВАННЯ	2	Лекція-візуалізація	Метод реконструкції історико-педагогічних явищ
5.	Тема 6. КОЛЕКТИВ	2	Лекція-уявна подорож	Частково-пошуковий, метод художньої розповіді
6.	Тема 7. РОДИННЕ ВИХОВАННЯ	2	Традиційна	Усний виклад знань з елементами бесіди
7.	Тема 8. СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ. ЗАКОНОМІРНОСТІ, ПРИНЦИПИ І ПРАВИЛА НАВЧАННЯ. ЗМІСТ ОСВІТИ	2	Традиційна	Кейс-метод
8.	Тема 9. ІННОВАЦІЙНІ І ІНТЕНСИВНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИДИ НАВЧАННЯ	2	Лекція-візуалізація	Робота в групах, елементи проектної роботи
9.	Тема 10. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ	2	Традиційна	Рефлексія, метод аналогій
10.	Тема 11. КОНТРОЛЬ ЗА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	2	Лекція-візуалізація	Усний виклад знань з елементами бесіди
Разом		20		

Тематика і зміст семінарських занять

Тема 1. ПЕДАГОГІКА ЯК НАУКА – 2 год.

Питання для обговорення

Педагогіка як галузь наукового знання про виховання людини.

Методологічні основи педагогіки

Есе

Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, розвиток, формування.

Моє бачення понять: особистість, діяльність, спілкування, формування, соціалізація.

Зв'язок педагогічної науки і права. Загальна характеристика педагогічної професії.

Завдання для самостійної роботи:

Характеристика системи освіти в Україні. Заклади освіти, які забезпечують підготовку фахівців у галузі «Право».

Права і обов'язки учасників педагогічного процесу.

Тема 2. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ, ЇЇ СКЛАДОВІ. ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ – 2 год.

Питання для обговорення

Поняття педагогічної культури майбутніх фахівців у галузі «Право».

Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види.

Стиль педагогічного спілкування.

Педагогічний такт.

Завдання для практикування

Поняття педагогічної техніки.

Способи та умови формування педагогічної техніки.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати інформаційну довідку «Мовлення і комунікативна поведінка майбутніх фахівців у галузі «Право».

Тема 3. СУТНІСТЬ І ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ – 2 год.

Питання для обговорення

Виховання як спеціально організований процес.

Закономірності процесу виховання.

Структурні компоненти процесу виховання: мета, завдання, зміст, форми, методи, діагностика особистої вихованості індивіда.

Завдання для самостійної роботи

Розробити шляхи реалізації принципів виховання.

Тема 4. ЗМІСТ ВИХОВАННЯ – 4 год.

Питання для обговорення

Моральне виховання.

Моральна культура.

Формування наукового світогляду.

Громадянське виховання.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати фрагмент право-просвітницького заходу з проблематики культури міжнаціональних відносин, формування політичної культури.

Тема 5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ВИХОВАННЯ – 4 год.

Практикування – розгляд і розв’язання педагогічних ситуацій.

Завдання для самостійної роботи

Підготовка інформаційних повідомлень з питань новацій і світового досвіду використання методів виховання

Тема 6. КОЛЕКТИВ – 4 год.

Перегляд і обговорення фільму «Таємниці життя Антона Макаренка»

Завдання самостійної роботи

Підготувати повідомлення: провідні відношення, які формуються у колективі як механізм процесу соціалізації особистості, розвитку колективу. Проблема самоврядування і самодіяльності в колективі.

Підготовка проектів, або робота в парах

Громадські організації, їх місце і роль у системі виховання.

Тема 7. РОДИННЕ ВИХОВАННЯ – 2 год.

Завдання імітаційної гри. Розгляд конфліктів у родині (правовий і психолого-педагогічний аспекти)

Завдання для самостійної роботи

Підготувати матеріали для пропедевтичної виховної роботи з батьками неповнолітніх правопорушників чи осіб з групи ризику

МОДУЛЬ 2. ДИДАКТИКА ФОРМИ І МЕТОДИ ПРАВОПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ

Тема 8. СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ. ЗАКОНОМІРНОСТІ, ПРИНЦИПИ І ПРАВИЛА НАВЧАННЯ. ЗМІСТ ОСВІТИ – 2 год.

Питання для обговорення

Основні категорії дидактики.

Процес навчання.

Викладання

Учіння

Самонавчання

Дистанційна освіта: переваги і недоліки

Неформальна освіта

Завдання для самостійної роботи

Проаналізувати компоненти змісту загальної освіти з позицій компетентнісного підходу

Державні стандарти освіти. Державні нормативні документи, які відображають зміст освіти. Навчальний план, його інваріантна та варіативні частини. Навчальні програми. Підручники і посібники.

Тема 9. ІННОВАЦІЙНІ І ІНТЕНСИВНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИДИ НАВЧАННЯ – 2 год.

Заняття у формі круглого столу

Характеристика інноваційних і інтенсивних технологій навчання.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати інформаційну карту «Новації в освіті»

Тема 10. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ – 2 год.

Питання для обговорення

Характеристика окремих методів навчання.

Розвиток організаційних форм навчання в історії педагогіки.

Способи організації навчальної діяльності: колективна, групова, індивідуальна, парна робота.

Практикуми та семінари.

Екскурсія.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати презентацію на тему «Програма самоосвіти на 1-2 роки»

Тема 11. КОНТРОЛЬ ЗА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ – 2 год.

Питання для обговорення

Правові аспекти контролю

Вимоги до контролю

Види контролю: попередній, поточний, періодичний, підсумковий, тематичний.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати проспект-план за напрямом «Попередження і подолання неуспішності».

Тема 12. ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ – 2 год.

Тренінгове заняття

Розв'язання тестових і практичних завдань, які допоможуть констатувати групи мотивів до навчання

Завдання для самостійної роботи

Аналіз життєвих ситуацій створення успіху в навчанні.

Правила щодозарахування пропущених занять

Студент, який з поважних причин пропустив заняття, може виконати завдання з робочої навчальної програми дистанційно.

Академічна доброчесність забезпечується обов'язком усіх учасників педагогічного процесу дотримуватися авторського права, у підготовці і участі в усіх формах навчально-виховної діяльності дотримуватися наукової етики.

Поведінка в аудиторії – відповідно до чинних правил і розпоряджень щодо внутрішньої організації педагогічного процесу у закладі вищої освіти.

Педагогічні ситуації – джерело [http://osnova.com.ua/news/682-Типові педагогічні ситуації](http://osnova.com.ua/news/682-Типові_педагогічні_ситуації)

<http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/293/Kaplinsky%20-%20100%20skladnuh%20sutyatsi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Фільм «Таємниці життя Антона Макаренка» - джерело
<https://www.youtube.com/watch?v=swQGr3f2Zdk>

8. Засоби діагностики успішності навчання

Форми та методи контролю:

поточний контроль у формі співбесід, питання представлено в частині семінарських занять,

рубіжний контроль у формі письмового виконання рівневого завдання, проблематика представлена в частині практичних самостійних завдань, самостійної позааудиторної роботи.

Підсумкова форма контролю – усний екзамен.

Розподіл балів, які отримують ЗВО

Рівень 1 репродукція – 1 бал

Рівень 2 реконструкція – 1-3 бали

Рівень 3 самостійне навчально-дослідницьке завдання – 1-5 балів

Рівень 4 – навчально-наукова творчість – 5-10 балів

ГРАДАЦІЯ БАЛІВ У МЕЖАХ ОДНОГО РІВНЯ

Відповідність академічним висновкам у змісті навчальної дисципліни – 1.

Доказовість, аргументованість висловлювань – 1.

Грамотність і дотримання положень академічної доброчесності – 1.

Оригінальність, авторство висновку – 1.

Можливість повторних відтворення пропозицій – 1.

Міра визначення причинно-наслідкових зв'язків – 1.

Нестандартність подачі виконаної роботи – 1.

Дотримання наукового стилю у викладі думок – 1.

Зв'язок з правопросвітницькою діяльністю – 2.

Приклад для іспиту

Поточне тестування та самостійна робота												екзамен
Модуль №1					Модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	1-40
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	

T1, T2 ... T12 – теми модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

9. Інформаційні джерела для вивчення дисципліни

Базова література

1. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: Навчальний посібник / С. Карпенчук. – К. : Вища школа, 2005. – 180 с.
2. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник/ ХДПУ.- 2-е вид.-Харків: “ОВС”, 2002.- 400 с.
3. Фоменко Н. А.Правова педагогіка : навч. посіб. / Надія Андріївна Фоменко, Марина Іванівна Скрипник, Олена Василівна Фатхутдінова, Київ. ун-т туризму, економіки і права.– Херсон : Олді-Плюс, 2015.– 324 с.
4. Скрипник М. І. Правова педагогіка: навч. посіб. / Н. А. Фоменко, М. І. Скрипник, О. В. Фатхутдінова; за наук. ред. Н. А. Фоменко. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 326 с.
5. Яворська Г. Х. Педагогіка для правників : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. Х. Яворська. - К. : Знання, 2004. - 335 с.

Додаткова

1. Бех І.Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навчальний посібник / Бех Іван Дмитрович. - К.: «Академвидав». – 2009. – 248 с.
2. Вишневецький Омелян. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання друге, доопрацьоване і доповнене. Дрогобич: Коло, 2006. – С. 332.
2. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Г. Мельничук. – К. : Слово, 2012. – 285 с.
3. Науково-методичні матеріали до проведення семінарсько-практичних занять з курсу «Педагогіка» / За ред. В.І.Лозової. – Харків: ХДПУ ім. Г. С. Сковороди, 1998. – Ч. 2. Дидактика. – 50 с.
4. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. /О.М. Пехота та ін.– К. : А.С.К., 2001. – 256 с
5. Педагогіка: модульний курс : навч. посіб. для студ., аспірантів і викл. класич. й пед. ун-тів / І.П. Анєнкова, М.А. Байдан, О.А. Горчакова, В.М. Руссол. – Львів : Н. Світ. – 2011. – 566 с.
6. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2006. – 700с.
7. Стельмахович М.Г. Українська народна педагогіка. Навч.-метод. посібник / М. Стельмахович. – К. : ІЗМН, 1997. – 232 с.
8. Теорія і методика виховання: Навч. посіб. / Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. – К., 2008. – 415 с.
9. Тягнирядно Є.В. Риторичні вміння правників: теорія і практика [Текст] : монографія / Є. В. Тягнирядно, Г. Х. Яворська ; Одес. держ. ун-т внутр. справ. - О. : ОДУВС, 2009. - 188 с.
10. Фіцула М.М. Педагогіка : навчальний посібник. / М.М. Фіцула. – 3-тє вид., стереотип. — К. : Академвидав, 2009. – 560 с.

Офіційні мережеві ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://www.pu.ac.kharkov.ua/> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;
3. <http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
4. <http://www.dnrb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;
5. <http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;
6. <http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;
7. <http://ostriv.in.ua/> – Освітній шкільний інтернет-портал «Острів знань»;
8. <http://www.edu-post-diploma.kharkov.ua/> – Офіційний сайт Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти»;
9. <http://guonkh.gov.ua/> – Офіційний сайт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;
10. <http://www.gumer.info/> – БиблиотекаГумер – гуманитарные

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Педагогіка як галузь наукового знання про виховання людини.
2. Характеристика системи освіти в Україні.
3. Права і обов'язки учасників педагогічного процесу
4. Загальна характеристика педагогічної професії.
5. Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види
6. Мовлення і комунікативна поведінка майбутнього юриста. Шляхи вдосконалення мовлення майбутнього юриста.
7. Використання педагогічною наукою міждисциплінарних понять: особистість, діяльність, спілкування, формування, соціалізація.
8. Професійна компетентність, компоненти та способи її формування.
9. Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, розвиток, формування.
10. Поняття педагогічної техніки. Зовнішня техніка Способи та умови формування педагогічної техніки.
11. Зв'язок педагогічної науки і права.
12. Поняття педагогічної культури майбутнього юриста.
13. Конфлікт педагогічної взаємодії. Формування комунікативних майбутнього юриста.
14. Наукова організація праці як проблема трудового виховання.
15. Педагогічний такт як почуття міри в застосуванні засобів педагогічного впливу на дітей, важлива умова формування авторитету майбутнього юриста. Шляхи формування педагогічного такту.
16. Громадянське виховання молоді. Формування політичної культури майбутнього юриста.
17. Виховання як спеціально організований процес.
18. Правова культура і попередження правопорушень у дитячому і молодіжному середовищі.
19. Закономірності процесу виховання.
20. Структурні компоненти процесу виховання: мета, завдання, зміст, форми, методи, діагностика особистої вихованості індивіда.
21. Поняття про принципи виховання.
22. Формування наукового світогляду майбутнього юриста.
23. Принцип стимулювання суб'єкта до самовиховання. Принцип цілісного підходу до виховання.
24. Формування культури поведінки цінностей особистого життя, орієнтація на пріоритет духовних цінностей.
25. Виховання – процес багатofакторного впливу на особистість. Варіативність наслідків виховного впливу. Єдність виховання і самовиховання.
26. Виховання ЗСЖ. Валеологічні цінності, шляхи їх формування у майбутнього юриста.
27. Методи формування пізнавального інтересу: зміст навчального матеріалу, пізнавальна гра, аналіз життєвих ситуацій, створення ситуацій успіху в навчанні.
28. Значення естетичного виховання. Художнє виховання.
29. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
30. Зміст економічного виховання
31. Поняття про контроль, його основні функції.
32. Напрямок екологічного виховання майбутнього юриста.
33. Види і форми контролю за навчально-пізнавальною діяльністю
34. Виховання розумової культури. Важливі умови інтелектуальної та пізнавальної діяльності.

35. Екскурсія як форма організації навчання. Предметні гуртки, наукові товариства. Олімпіади, конкурси, виставки творчих робіт.
36. Академічна доброчесність майбутнього юриста
37. Факультативи. Практикуми та семінари.
38. Характеристика методів формування свідомості (понять, суджень, оцінок, переконань).
39. Структура уроку.
40. Форми виховання у сучасному баченні
41. Самостійна робота, вимоги до організації.
42. Характеристика принципів: принципу гуманізації виховання, врахування вікових та індивідуальних особливостей школярів, виховання в діяльності та спілкуванні.
43. Етапи процесу виховання.
44. Методи стимулювання обов'язку й відповідальності у навчанні: роз'яснення, прийоми емоційного впливу (проблемний виклад матеріалу, художнє ілюстрування, діалогізація розповіді вчителя, повідомлення в новому ракурсі, включення у життєві ситуації).
45. Методи організації діяльності та формування досвіду громадської поведінки (привчання, вправи, доручення, виховні ситуації)
46. Класно-урочна форма навчання, її основні ознаки.
47. Методи стимулювання і корекції поведінки (заохочення, покарання); методи самовиховання (самоспостереження, самоаналіз, самоконтроль).
48. Способи організації навчальної діяльності: колективна, групова, індивідуальна, парна робота.
49. Динаміка розвитку колективу, його етапи.
50. Поняття про методи, прийоми, засоби навчання
51. Поняття, види і структура колективу.
52. Розвиток організаційних форм навчання в історії педагогіки: індивідуальне, індивідуально-групове, белл-ланкастерська. Дальтон-план, мангеймська.
53. Шляхи згуртування колективу: сумісна колективна діяльність, постановка перспектив, накопичення і розвиток традицій колективного життя.
54. Характеристика програмованого, модульно-рейтингового, комп'ютерного, дистанційного навчання
55. Особливості змісту родинного виховання
56. Характеристика догматичного, пояснювального, проблемного навчання
57. Процес навчання як компонент цілісного педагогічного процесу. Освітня, виховна і розвивальна функції навчання
58. Закономірності навчання. Принципи навчання